

2019-12-05
Ku2013/02310/MD
Ku2019/01786/MD (delvis)
Ku2019/02008/MD

Kulturdepartementet

Sveriges Utbildningsradio AB
105 10 Stockholm

Tillstånd för Sveriges Utbildningsradio AB att sända ljudradio, tv och sökbar text-tv

Regeringen meddelar Sveriges Utbildningsradio AB (UR) tillstånd att sända rikstäckande ljudradio, tv och sökbar text-tv i enlighet med 4 kap. 3 § och 11 kap. 1 § radio- och tv-lagen (2010:696). Sändningstillståndet med tillhörande villkor framgår av *bilagan*. Dessa villkor har godtagits av UR i enlighet med 4 kap. 14 § och 11 kap. 5 § radio- och tv-lagen.

På regeringens vägnar

Amanda Lind

Anna-Karin Adolfsson

Kopia till

Justitiedepartementet/L6, SSK

Försvarsdepartementet/RS, MFI

Socialdepartementet/FST ÅFG

Finansdepartementet/BA, OFA ESA

Näringsdepartementet/N MK, LB RTL

Kulturdepartementet/KO, CSM, RS

Infrastrukturdepartementet/D

Riksdagen, kulturutskottet

Kammarkollegiet

Post och- telestyrelsen

Myndigheten för press, radio och tv

Förvaltningsstiftelsen för Sveriges Radio AB, Sveriges Television AB och Sveriges

Utbildningsradio AB

Sveriges Radio AB

Sveriges Television AB

Teracom AB

revisorerna

SÄNDNINGSTILLSTÅND FÖR SVERIGES UTBILDNINGSRADIO AB 2020–2025

Sveriges Utbildningsradio AB (UR) har till uppgift att bedriva programverksamhet inom utbildningsområdet i allmänhetens tjänst. Verksamheten ska präglas av oberoende och stark integritet och bedrivs självständigt i förhållande till såväl staten som olika ekonomiska, politiska och andra intressen och maktsfärer i samhället.

Tillståndets innebörd, tid och upphörande

UR meddelas tillstånd att sända rikstäckande analog ljudradio, tv och sökbar text-tv i enlighet med 4 kap. 3 § och 11 kap. 1 § radio- och tv-lagen (2010:696). Sändningstillståndet innebär rätt att i hela landet under hela dygnet sända program med utnyttjande av Sveriges Television AB:s (SVT) och Sveriges Radio AB:s (SR) sändningsutrymme, enligt överenskommelse som träffas bolagen emellan, samt att sända så många samtidiga program som det tillgängliga sändningsutrymmet medger. Att samtidigt sända ett rikstäckande program innebär rätt att dela upp sändningen i regionala sändningar.

Se också kompletterande sändningstillstånd för UR med rätt att sända digital ljudradio respektive tv i hd-tv-kvalitet.

Tillståndet gäller från och med den 1 januari 2020 till och med den 31 december 2025. Detta tillstånd kan återkallas enligt bestämmelserna i 18 kap. 1, 2 och 7 §§ radio- och tv-lagen.

Tillgodoräkande av programverksamhet på internet

UR får vid uppfyllande av 7–13 §§ i detta tillstånd tillgodoräkna sig programverksamhet som bedrivs på företagets egna plattformar på fritt tillgängliga och öppna delar av internet. Varje enskilt innehållsvillkor ska huvudsakligen uppfyllas i marknätet. Samma program ska inte kunna tillgodoräknas mer än en gång under ett år.

Villkor för sändningsrätten

Sändningstillståndet ska förenas med följande villkor, vilka UR godtagit enligt 4 kap. 14 § och 11 kap. 5 § radio- och tv-lagen.

Allmänna bestämmelser

1 §

UR ska sända ljudradio- och tv-program.

2 §

UR ska sända sökbar text-tv.

För dessa sändningar gäller 14–17 och 19–21 §§ i detta tillstånd.

3 §

UR ska utforma sändningarna på sådant sätt att de inte bara kan tas emot av en begränsad del av allmänheten i sändningsområdet.

4 §

UR ska använda analog utsändningsteknik för ljudradio.

5 §

UR ska använda digital utsändningsteknik vid sändning av bild och ljud för marksänd tv.

6 §

Den tekniska kvaliteten på sändningarna ska vara hög.

UR ska samverka i tekniska frågor med övriga innehavare av tillstånd att sända tv-program. UR ska ingå avtal som medför att den som utför utsändningstjänsten, eller annan aktör som överenskommit mellan UR och övriga tillståndshavare, sänder en elektronisk programguide som presenterar de olika programtjänsterna på ett likvärdigt sätt och inte på ett otillbörligt sätt gynnar vissa företag eller finansieringsformer. Om UR sänder tjänster för vilka det krävs att mottagaren använder en styrprogramvara (Application Programme Interface, API) ska en standard som är upptagen i Europeiska kommissionens förteckning över standarder och/eller specifikationer för

elektroniska kommunikationsnät, kommunikationstjänster och tillhörande faciliteter och tjänster användas. UR ska härutöver när det är relevant samverka med övriga innehavare av tillstånd att sända tv-program kring frågor som berör multiplexering och åtkomstkontroll.

Innehållet i sändningarna

7 §

UR ska erbjuda ett mångsidigt programutbud. I detta ligger att tillhandahålla ett varierat utbud på det svenska språket.

UR har ett särskilt ansvar för det svenska språket och dess ställning i samhället. Språkvårdsfrågor ska beaktas i verksamheten.

Programverksamheten ska som helhet bedrivas utifrån ett jämställdhets- och mångfaldsperspektiv samt utmärkas av hög kvalitet och nyskapande form och innehåll.

Programmen ska utformas så att de genom tillgänglighet och mångsidighet tillgodoser skiftande förutsättningar och intressen hos befolkningen i hela landet. Programutbudet ska spegla förhållanden i hela landet och den variation som finns i befolkningen samt som helhet präglas av folkbildningsambitioner. UR ska beakta programverksamhetens betydelse för den fria åsiktsbildningen och utrymme ska ges åt en mångfald av åsikter och meningsyttringar.

8 §

UR ska utveckla och vidga sitt utbildningsutbud. UR ska även fortsättningsvis koncentrera sin programverksamhet till utbildningsområdet och därutöver tillhandahålla ett utbud av folkbildningsprogram.

Programverksamheten på utbildningsområdet ska inkludera barn- och ungdomsutbildning, högskole- och annan vuxenutbildning samt studieförbund och folkhögskolor. Verksamheten ska inriktas på att förstärka, bredda och komplettera de insatser som görs av andra på dessa områden. Användarna av UR:s programverksamhet, särskilt inom utbildningsväsendet, ska ges möjligheter att framföra synpunkter och önskemål gällande programverksamheten.

9 §

UR ska verka för mångfald i programverksamheten genom en variation i produktionsformer. Vid sidan om en betydande egen programproduktion ska utläggningar, samarbetsprojekt och inköp av program bidra till denna variation liksom utomståendes medverkan i den egna programproduktionen.

Barn och unga

10 §

UR ska erbjuda ett varierat utbud av program för och med barn och unga. Programmen ska på barns och ungas egna villkor förmedla nyheter och fakta samt kulturella och konstnärliga upplevelser från olika delar av Sverige och världen.

UR ska ha en omfattande nyproduktion och egen produktion av program för barn och unga.

UR ska särskilt utveckla programverksamheten för äldre barn och unga.

UR ska ta hänsyn till de språkliga behoven hos barn och unga som tillhör språkliga eller etniska minoritetsgrupper eller är teckenspråkiga.

Kultur

11 §

UR ska erbjuda ett mångsidigt utbud som speglar de olika kulturer som finns i Sverige och innehåller program från olika delar av världen.

Tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning

12 §

UR ska beakta behoven hos personer med funktionsnedsättning. Ambitionsnivån när det gäller möjligheterna för personer med funktionsnedsättning att tillgodogöra sig UR:s utbud ska höjas och tillgängligheten förbättras. Det långsiktiga målet är att hela utbudet görs tillgängligt för alla medborgare.

Tillgängligheten till program för barn och unga ska prioriteras.

UR ska fortsatt prioritera god hörbarhet, bl.a. genom att vid utformningen av sändningarna beakta att bakgrundsljud kraftigt kan försämra möjligheten för personer med hörselnedsättning att ta del av utbudet. Detta gäller särskilt för ljudradiosändningar.

Program ska produceras för särskilda målgrupper.

I fråga om program om och för personer med funktionsnedsättning får UR, SR och SVT sinsemellan fördela ansvaret för olika slags insatser.

UR ska ha en kontinuerlig dialog med de berörda grupperna.

Se också regeringens beslut om tillgänglighet till tv-sändningar för personer med funktionsnedsättning för SVT och UR.

Minoritetsspråk och teckenspråk

13 §

UR:s förstasändningar på vart och ett av de nationella minoritetsspråken samiska, finska, meänkieli, romani chib och jiddisch samt på teckenspråk ska öka under tillståndsperioden jämfört med 2019 års nivåer.

UR:s samlade programutbud på samiska, finska, meänkieli och romani chib samt på teckenspråk ska, sammantaget med SR:s och SVT:s utbud, uppgå till minst 2019 års nivå. Det samlade utbudet på jiddisch ska, sammantaget med SR:s och SVT:s utbud, öka under tillståndsperioden jämfört med 2019 års nivå.

UR ska även erbjuda ett utbud på andra minoritetsspråk. UR ska ha en kontinuerlig dialog med de berörda grupperna.

UR, SR och SVT får sinsemellan fördela ansvaret för olika slags insatser avseende den programverksamhet som omfattas av denna bestämmelse.

Hur sändningsrätten ska utövas

14 §

Sändningsrätten ska utövas opartiskt och sakligt. UR ska beakta att en vidsträckt yttrandefrihet och informationsfrihet ska råda i ljudradio och tv.

UR ska före sändning av program så noggrant som omständigheterna medger kontrollera sakuppgifter i programmet. Ämnesval och framställning ska ta sikte på vad som är relevant och väsentligt.

15 §

Uppgifter som förekommit i ett ljudradioprogram ska beriktigas när det är befogat. Om en begäran om beriktigande bifalls ska ett beriktigande sändas så snart det kan ske i ett för publiken naturligt sammanhang.

En begäran om beriktigande ska behandlas skyndsamt.

Bestämmelser om beriktigande av tv-sändningar finns i 5 kap. 4 § radio och tv-lagen.

16 §

Den som har befogat anspråk på att bemöta ett påstående ska ges tillfälle till genmäle. Om en begäran om genmäle bifalls ska ett genmäle sändas så snart det kan ske i eller i anslutning till program av samma eller likartad karaktär som det som anmärkningen avser.

Om en skriftlig begäran om genmäle har avslagits av UR ska bolaget lämna information till den berörde om förutsättningarna för att anmäla bolagets beslut eller dess handläggning av ärendet till granskningsnämnden för radio och tv. Ett beslut om avslag ska innehålla uppgifter om skälen för avslaget.

En begäran om genmäle ska behandlas skyndsamt.

17 §

Den enskildes privatliv ska respekteras i programverksamheten om inte ett oavvisligt allmänt intresse kräver annat.

18 §

UR ska ta hänsyn till ljudradions och tv:s särskilda genomslagskraft när det gäller programmens ämnen och utformning samt tiden för sändning av programmen.

Villkor för reklam, sponsring och produktplacering

19 §

UR får inte sända reklam. Förbudet omfattar inte reklam för egen programverksamhet eller för programverksamhet från SR och SVT, utbildningsmaterial eller andra liknande produkter med direkt anknytning till programmen.

20 §

UR får inte sända sponsrade program där sponsorbidraget har tillfallit UR direkt.

UR får sända sådana indirekt sponsrade program

- som framställs eller har framställts i samarbete med någon annan som fått bidrag från utomstående för sin andel av produktionen,
- där UR köpt en visningsrätt/sändningsrätt till ett färdigproducerat eller icke färdigproducerat program som fått bidrag, eller som senare får bidrag från utomstående, och
- som framställs eller har framställts av programföretag i ett annat land inom ramen för åtagande gentemot Europeiska Radiounionen där bidrag till produktionen lämnats från utomstående.

Sträng restriktivitet ska råda när det gäller indirekt sponsrade program som vänder sig till barn under 12 år.

Bestämmelser om sponsringsmeddelande finns i 7 kap. 4–8 §§ och 15 kap. 10 § radio- och tv-lagen.

21 §

Vid sändning av reklam enligt 19 § behöver inte reklaminslagen omges av ljud- och bildsignaturer enligt 8 kap. 5 § första stycket och 15 kap. 1 § radio- och tv-lagen eller vara minst en minut långa enligt 8 kap. 2 §.

22 §

UR får inte sända program där produktplacering enligt 3 kap. 1 § 10 radio- och tv-lagen förekommer.

Beredskaps- och säkerhetsfrågor

23 §

UR ska upprätthålla en hög säkerhet för produktion och distribution. Sändningarna ska ske med så god säkerhet att eventuella sändningsavbrott blir så korta som möjligt. UR ska ställa höga krav på de leverantörer som anlitas för programinsamling och distribution av egensändningar.

24 §

UR ska utifrån en risk- och sårbarhetsanalys analysera och värdera sändningsverksamheten så att avbrott så långt som möjligt kan undvikas. Detta arbete ska ske efter samråd med Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Analysen ska resultera i beredskapsplaner som utöver säkerheten i marknätet särskilt ska uppmärksamma säkerheten i distributionen över internet. Beredskapsplanerna ska årligen före den 1 mars lämnas till regeringen (Kulturdepartementet) och till MSB för kännedom.

25 §

Om högsta beredskap råder i landet ska SR och SVT utgöra självständiga organisationer med totalförsvarsuppgifter och lyda direkt under regeringen. UR:s resurser ska i en sådan situation tillföras SR och SVT. Om skärpt beredskap råder i landet får regeringen om det finns särskilt behov av detta förordna att vad som sägs i första meningen i detta stycke ska gälla.

De bestämmelser om bolagets programverksamhet som intagits i tillståndsvillkor och medelsvillkor ska vara vägledande också för den verksamhet som bedrivs under skärpt beredskap och vid fredstida krissituationer.

2019-12-11
Ku2019/01909/MD
Ku2019/02057/MD

Kulturdepartementet

Sveriges Utbildningsradio AB
105 10 Stockholm

Komplettering av sändningstillstånd för Sveriges Utbildningsradio AB med rätt att sända digital ljudradio

Regeringens beslut

Regeringen beslutar att sändningstillståndet för Sveriges Utbildningsradio AB (UR), vilket gäller från och med 1 januari 2020 till och med den 31 december 2025, ska kompletteras med rätt att sända digital ljudradio i enlighet med *bilagan*. Villkoren har godtagits av UR i enlighet med 11 kap. 5 § radio- och tv-lagen (2010:696).

Bakgrund

Sverige har genom de internationella överenskommelser som träffades vid frekvensplaneringskonferensen i Genève 2006 tilldelats frekvensutrymme i band III (174–240 MHz). Utrymmet är koordinerat för fyra frekvenslager för marksänd digital ljudradio.

Enligt 11 kap. 1 § radio- och tv-lagen meddelas tillstånd att sända ljudradio av regeringen om sändningsverksamheten är finansierad med public service-avgift. UR har sedan 1996 haft tillstånd att sända digital ljudradio.

Den 19 december 2013 meddelade regeringen det senaste kompletterande tillståndet för UR att sända digital ljudradio med utnyttjande av Sveriges Radio AB:s (SR) sändningsutrymme, enligt överenskommelse som träffats bolagen emellan (Ku2013/02528/MFI). UR:s kompletterande tillstånd att sända digital ljudradio löper ut den 31 december 2019.

Den 23 oktober 2019 beslutade riksdagen om riktlinjer för public service under kommande tillståndsperiod (prop. 2018/19:136, bet. 2019/20:KrU2, rskr. 2019/20:20). I propositionen gör regeringen bedömningen att SR även

fortsatt bör ha möjlighet att sända digital ljudradio i samma omfattning som i dag, men att sändning av digital ljudradio inte är ett villkor för sändningsrätten. För det fall SR och UR vill fortsätta att sända digital ljudradio bör företagen ansöka om tillstånd för detta hos regeringen. Det är viktigt att sådant ställningstagande görs med grund i en analys av utvecklingen på radiomarknaden som helhet. I propositionen anför regeringen även att det är viktigt med ett effektivt utnyttjande av radiospektrum.

Regeringen meddelade den 5 december 2019, i enlighet med riksdagens beslut, tillstånd för UR att sända rikstäckande analog ljudradio, tv och sökbar text-tv i enlighet med 11 kap 1 § och 4 kap. 3 § radio- och tv-lagen. Sändningstillståndet innebär rätt att i hela landet under hela dygnet sända program med utnyttjande av Sveriges Television AB:s (SVT) och SR:s sändningsutrymme, enligt överenskommelse som träffas bolagen emellan, samt att sända så många samtidiga program som det tillgängliga sändningsutrymmet medger. Att samtidigt sända ett rikstäckande program innebär rätt att dela upp sändningen i regionala sändningar. Sändningstillståndet träder i kraft den 1 januari 2020 och gäller till och med den 31 december 2025.

Ärendet

UR har i en skrivelse till regeringen den 18 november 2019 ansökt om att under perioden från och med den 1 januari 2020 till och med den 31 december 2025 få bedriva sändningar av ljudradio i det digitala marknätet (Ku2019/01909/MD). Ansökan omfattar en rätt att under hela dygnet sända digital ljudradio och därvid använda den överföringskapacitet som SR disponerar enligt överenskommelse bolagen emellan. Beträffande teknisk utbyggnad och utformningen av tillståndet hänvisar UR till SR:s ansökan.

Skälen för regeringens beslut

Radiofrekvenser är en begränsad naturresurs med ett stort samhällsekonomiskt värde. Utgångspunkten är att frekvensanvändning bör ske på ett effektivt sätt, i syfte att säkerställa vidast möjliga informations- och yttrandefrihet. Efterfrågan på sändningar av digital ljudradio i det aktuella frekvensområdet har hittills varit låg. Mot bakgrund av att flera kommersiella aktörer har valt att inleda sändningar av digital ljudradio i marknätet har dock frekvensområdet nu tagits i anspråk. De kommersiella tillstånden för digital

ljudradio är även förenade med krav på etappvis utbyggnad av näten till fler geografiska områden.

UR har i sin ansökan hänvisat till SR:s ansökan. SR ansöker om en rätt att sända i hela landet, vilket innebär en geografisk utvidgning av tillståndet i förhållande till SR:s nuvarande sändningstillstånd för digital ljudradio. För att kunna sända i hela landet krävs utbyggnad av infrastrukturen. En sådan utbyggnad förutsätter dock enligt SR att företaget tillskjuts medel för detta.

SR:s tillstånd förenas inte med något villkor om utbyggnad av nätet. Mot den bakgrunden bör tillståndet även i fortsättningen ha en geografisk begränsning. SR och UR bör ha möjlighet att sända digital ljudradio i samma omfattning som i dag, i enlighet med regeringens bedömning i propositionen Ett modernt public service när publiken – villkor 2020-2025 (2018/19:136). För det fall att SR och UR mot bakgrund av utvecklingen på radiomarknaden under tillståndsperioden vill utöka sändningarna till ytterligare områden kan företagen ansöka om kompletterande sändningstillstånd hos regeringen.

Mot bakgrund av ovanstående bedömer regeringen att sändningstillståndet för UR bör kompletteras med ett tillstånd att sända digital ljudradio enligt vad som följer av *bilagan*.

På regeringens vägnar

Amanda Lind

Anna Söder

Kopia till

Justitiedepartementet/L6

Försvarsdepartementet/MFI

Finansdepartementet/BA

Näringsdepartementet/N MK

Kulturdepartementet/RS

Infrastrukturdepartementet/D

Riksdagen, kulturutskottet

Post- och telestyrelsen

Myndigheten för press, radio och tv

Teracom AB

Förvaltningsstiftelsen för Sveriges Radio AB, Sveriges Television AB och Sveriges

Utbildningsradio AB

Sveriges Radio AB

Sveriges Television AB

revisorerna

Bilaga

KOMPLETTERING AV SÄNDNINGSTILLSTÅND FÖR SVERIGES UTBILDNINGSRADIO AB MED RÄTT ATT SÄNDA DIGITAL LJUDRADIO

Bakgrund

Regeringen meddelade den 5 december 2019, i enlighet med riksdagens beslut, tillstånd för UR att sända rikstäckande analog ljudradio, tv och sökbar text-tv i enlighet med 11 kap 1 § och 4 kap. 3 § radio- och tv-lagen. Sändningstillståndet innebär rätt att i hela landet under hela dygnet sända program med utnyttjande av Sveriges Television AB:s (SVT) och Sveriges Radio AB:s (SR) sändningsutrymme, enligt överenskommelse som träffas bolagen emellan, samt att sända så många samtidiga program som det tillgängliga sändningsutrymmet medger. Att samtidigt sända ett rikstäckande program innebär rätt att dela upp sändningen i regionala sändningar. Sändningstillståndet träder i kraft den 1 januari 2020 och gäller till och med den 31 december 2025. I det följande benämns detta tillstånd ”UR 2020–2025”.

Tillståndets innebörd, tid och upphörande

UR 2020–2025 kompletteras härmed med en rätt att under hela dygnet sända digital ljudradio med utnyttjande av SR:s sändningsutrymme, enligt överenskommelse som träffas bolagen emellan.

Kompletteringarna av sändningstillståndet gäller fr.o.m. den 1 januari 2020 till och med den 31 december 2025.

Villkor för sändningsrätten

För tillståndet gäller följande villkor, vilka UR har godtagit i enlighet med 11 kap. 5 § radio- och tv-lagen.

Villkoren enligt UR 2020–2025 gäller för de digitala sändningarna med undantag för 1, 2, 4, 5 och 6 §§.